

Mateusz Strzelecki

Instytut Paleogeografii i Geoekologii
Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
e-mail: mstrzelecki@mediasynergia.pl

**IPY NEW GENERATION POLAR RESEARCHER SYMPOSIUM,
MAY 4-11, 2008, COLORADO SPRINGS, USA.**

Jednym z założeń IV Międzynarodowego Roku Polarnego (IPY) jest wykształcenie i rozwój kadry naukowców u progu swojej kariery, którzy pracując razem potrafiliby sprostać współczesnym i przyszłym wyzwaniom nauki polarnej. Dlatego też, z inicjatywy Amerykańskiej Fundacji Nauki (NSF) zorganizowano w Colorado Springs sympozjum dla młodych liderów nauk polarnych, w celu formacji przyszłego zespołu specjalistów, który poprowadzi rozwój nauki regionów zimnych w latach po zakończeniu IV IPY. Sympozjum, które odbyło się w położonym u podnóża Pikes Peak ośrodku La Foret w stanie Kolorado było również częścią projektu ramowego numer 189 (IPY Project 189): „Providing Higher Education and Outreach Programs for the International Polar Year” prowadzonego przez Uniwersytet Arktyczny.

Po trwającej ponad pół roku selekcji NSF przyznała granty dla trzydziestu pięciu młodych naukowców polarnych, pracujących w siedmiu krajach (USA, Kanada, Nowa Zelandia, Portugalia, Wielka Brytania, Hiszpania oraz Polska). Na osiem dni sympozjum zaplanowano bardzo bogaty i ciekawy program, który umożliwił nam poznanie każdego z trzydziestu pięciu uczestników, jego zainteresowań oraz naukowych dokonań, rozmowę i naukę od dwunastu doświadczonych mentorów, wśród których wielu brało czynny udział w Międzynarodowym Roku Geofizycznym w latach 1957/58, rozwój swojego historycznego, naukowego oraz zawodowego wizerunku a także, co prawdopodobnie najważniejsze, zapoczątkował wieloletnie przyjaźnie.

Konferencja prowadzona przez Susan Weiler (Whitman College), Sheldona Robota (University of Colorado) oraz Jenny Baeseman (APECS/ARCUS/IARC) wyróżniała się nowatorską formą oraz efektywnym zagospodarowaniem czasu. Przez pierwsze dni spotkania prezentowaliśmy swoje projekty badawcze realizowane w trakcie IPY przed komisją stworzoną przez osobistości amerykańskiej nauki, polityki oraz biznesu. W czasie 7-minutowych wystąpień oraz sesji posterowej zadaniem prelegentów było jak najciekawsze przedstawienie problemu badawczego oraz zainteresowanie często obcą i nieznaną dziedziną nauki polarnej zarówno oceniającej komisji jaki i pozostałych uczestników (geografów,

geologów, biologów, socjologów, historyków, antropologów, inżynierów). Każde z wystąpień zostało nagrane, dodatkowo uczestnikom udostępniono kamery cyfrowe, które wykorzystaliśmy do zapisu dwuminutowych filmików prezentujących cele badawcze naszych projektów IPY oraz przesłania na przyszłość.

Po wystąpieniach przyszedł czas na szkolenia z aktywności pozanaukowej skierowanej do prasy, mediów oraz młodzieży szkolnej tak by misja Roku Polarnego była słyszalna nie tylko w centrach naukowych ale na łamach gazet, dzienników telewizyjnych i korytarzach szkół oraz collegów. Świetną okazją do wypróbowania swoich umiejętności w przekazywaniu wiedzy najmłodszym było spotkanie z grupą uczniów szkoły podstawowej. Następny trening zwrócił naszą uwagę na synergii pomiędzy różnymi dziedzinami naukowymi i wspólnym dialogu w mediach. Prezenterzy i specjaliści od mediów między innymi z BBC pokazywali w jaki sposób mówić jasno i zrozumiale dla szerokiej publiki o często skomplikowanych problemach środowiska Arktyki oraz Antarktyki.

Wieczorami trwały spotkania z mentorami którzy przygotowali fascynujące wykłady:

- Why History Matters – wygłoszony przez Ronalda E. Dole’a i Kristinę C. Harper z Florida State University
- Early Polar Exploration – wygłoszony przez Donalda T. Manahana z University of Southern California
- IGY Remembered – Eyewitness Accounts – wygłoszony przez Johna C. Behrendta z University of Colorado oraz Philipa M. Smitha, emerytowanego pracownika The National Academies
- IGY Remembered – Perspectives by Historians of Science – wygłoszony przez Ronalda E. Dole’a oraz Kristinę C. Harper
- Planning the 1957/58 IGY, 2008/08 IPY and into the future – wygłoszony przez Philipa M. Smitha i Chrisa Elfringa z The National Academies
- IPY 2007/08: Scientific Impacts and Opportunities – wygłoszony przez Davida J. Carlsona , szefa sztabu organizacyjnego IV IPY IPO
- Understanding Climate Change – Stories from the Ice – wygłoszony przez Ellenę Mosley-Thompson oraz Lonniego G. Thompson z Ohio State University.

Po zakończeniu prezentacji indywidualnych, podzieleni na panele dyskusyjne rozważaliśmy wyzwania i możliwości międzynarodowej nauki, interdyscyplinarnej współpracy, mediach i polityce, a także utrzymaniu w życiu balansu między pasjonującą pracą i normalnym życiem rodzinnym. Symposium zakończyła wycieczka w Góry Skaliste,

do parku krajobrazowego „Garden of Gods” oraz najczęściej odwiedzaną górę świata – Pikes Peak.

W Stanach Zjednoczonych spędziłem wyjątkowe chwile z wyjątkowymi ludźmi. Otwartość i ciekawość Polski oraz Europy Środkowo-wschodniej wśród amerykańskich przyjaciół pozwala wierzyć, że nasze uczestnictwo w międzynarodowym Roku Polarnym jest ważne i prowadzone w dobrym kierunku. Żałuję, że byłem jedynym przedstawicielem Polski i całej Środkowo-wschodniej Europy na tak ważnym sympozjum. Starłem się jednak, aby wszyscy uczestnicy zapamiętali historie o polskiej stacji w Hornsundzie, Petunii, Arctowskim i dokonaniach polskich polarników wokół obu biegunów. Byłem dumny z danej mi szansy i pozostało we mnie przecucie, że w nreszcie wolnym i globalnym świecie nauka, szczególnie ta prowadzona w surowych warunkach Arktyki i Antarktyki jest gotowa na największy przełom i nową epokę. Śmiem twierdzić, że każdy z naszej trzydziestki piątki wrócił do swoich instytutów pewniejszy i przekonany, że nastał czas zjednoczonej nauki polarnej, która poprowadzi razem naukę amerykańską i europejską do V Międzynarodowego Roku Polarnego już za niecałe pół wieku.